

॥ तैत्तिरीय ब्राह्मणम् ॥

॥ षष्ठमः प्रश्नः ॥

॥ तैत्तिरीयब्राह्मणे द्वितीयाष्टके षष्ठः प्रपाठकः ॥

स्वा॒द्विं त्वा॑ स्वा॒दुना॑। ती॒व्रां ती॒व्रेण॑। अ॒मृता॑म॒मृते॑न। म॒धुम॑तीं
म॒धुम॑ता। सृ॒जामि॒ स॒ सोमे॑न। सोमो॑ऽस्य॒श्विभ्या॑ पच्यस्व।
सर॑स्वत्यै पच्यस्व। इन्द्रा॑य सु॒त्राम्णे॑ पच्यस्व। परी॒तो षि॑ञ्चता
सु॒तम्। सोमो॒ य उ॑त्त॒म॒ ह॒विः॥१॥

द॒ध॒न्वा यो न॑र्यो अ॒प्स्वन्तरा॑। सु॒षाव॒ सोम॑म॒द्रिभिः॑। पु॒नातु॑
ते परि॒स्रुत॑म्। सोम॒॒ सूर्य॑स्य दुहि॒ता। वा॒रेण॒ शश्व॑ता॒ तना॑।
वा॒युः पू॒तः प॒वित्रे॑ण। प्रा॒ङ्ख॒सोमो॑ अति॒द्रुतः॑। इन्द्र॑स्य॒ युज्यः॑
सखा॑। वा॒युः पू॒तः प॒वित्रे॑ण। प्र॒त्यङ्ख॒सोमो॑ अति॒द्रुतः॥२॥

इन्द्र॑स्य॒ युज्यः॑ सखा॑। ब्र॒ह्म क्ष॒त्रं प॑वते॒ तेज॑ इन्द्रि॒यम्। सु॒रया॑
सोमः॑ सु॒त आसु॑तो॒ मदा॑या। शु॒क्रेण॑ दे॒व दे॒वताः॑ पिपृ॒ग्धि।
रसे॒नान्नं॑ यज॑मानाय धेहि। कु॒विद॑ङ्ग॒ यव॑मन्तो॒ यव॑ञ्चित्। यथा॒
दान्त्य॑नुपूर्व॒ वियू॑य। इ॒हेहै॑षां कृणु॒त भो॑ज॒नानि॑। ये ब॒र॒हिषो॑
नमो॑वृ॒क्तिं न ज॒ग्मुः। उ॒प॒या॒मगृ॑हीतोऽस्य॒श्विभ्या॑ त्वा॒ जुष्टं॑
गृ॒ह्णामि॥३॥

सर॑स्वत्या॒ इन्द्रा॑य सु॒त्राम्णे॑। ए॒ष ते॒ योनि॑स्तेज॑से त्वा। वी॒र्या॑य
त्वा॒ बला॑य त्वा। तेजो॑ऽसि॒ तेजो॑ मयि॑ धेहि। वी॒र्य॑मसि॒ वी॒र्यं॑

मयि॑ धेहि। बल॑मसि॒ बलं॑ मयि॑ धेहि। नाना॑ हि वा॑ दे॒वहि॑त॒ः
सदः॑ कृतम्। मा स॑सृ॒क्षाथां॑ पर॒मे व्यो॑मन्। सुरा॑ त्वमसि॑
शुष्मि॑णी सोमं॑ ए॒षः। मा मां॑ हि॒ःसीः॑ स्वां॒ योनि॑मावि॒शन्॥४॥

उ॒प॒या॒मगृ॑हीतोऽस्या॒श्विनं॑ तेजः॑। सा॒र॒स्व॒तं वी॒र्य॑म्। ऐ॒न्द्रं
बल॑म्। ए॒ष ते॒ योनि॑र्मोदा॒य त्वा। आ॒न॒न्दा॒य त्वा॑ मह॑से
त्वा। ओजो॑ऽस्यो॒जो मयि॑ धेहि। म॒न्युर॑सि॒ म॒न्युं मयि॑ धेहि।
महो॑ऽसि॒ महो॑ मयि॑ धेहि। स॒हो॑ऽसि॒ सहो॑ मयि॑ धेहि। या
व्या॒घ्रं वि॑षू॒चिका। उ॒भौ वृ॑कं च॒ रक्ष॑ति। श्ये॒नं प॑त॒त्रिणः॑
सि॒ःहम्। से॒मं पा॒त्वःह॑सः। स॒म्पृ॒चः स्थ॒ सं मा॑ भ॒द्रेण॑
पृ॒ङ्ग। वि॑पृ॒चः स्थ॒ वि मा॑ पा॒प्मनो॑ पृ॒ङ्ग॥५॥

हविः प्रत्यङ्गसोमो अतिद्वतो गृह्याम्याविशन्विषूचिका पञ्च च॥ [१]

सोमो॑ राजा॒ऽमृतः॑ सु॒तः। ऋ॒जी॒षेणा॑ज॒हान्मृ॑त्युम्। ऋ॒तेन॑
स॒त्यमिन्द्रि॑यम्। वि॒पानः॑ शु॒क्रम॑न्ध॒सः। इन्द्र॑स्येन्द्रि॒यम्।
इ॒दं पयो॑ऽमृतं॒ मधु॑। सोमं॑म॒द्ध्यो व्य॑पिबत्। छ॒न्द॑सा ह॒ःसः॑
शु॒चि॒षत्। ऋ॒तेन॑ स॒त्यमिन्द्रि॑यम्। अ॒द्ध्यः क्षी॒रं व्य॑पिबत्॥६॥

कु॒ङ्कुः॑ङ्गिर॒सो धि॒या। ऋ॒तेन॑ स॒त्यमिन्द्रि॑यम्। अ॒न्ना॑त्प॒रि॒सुतो॑
र॒सम्। ब्र॒ह्म॑णा व्य॑पिबत् क्ष॒त्रम्। ऋ॒तेन॑ स॒त्यमिन्द्रि॑यम्। रे॒तो
मू॒त्रं वि॑ज॒हाति॑। योनिं॑ प्रवि॒शदिन्द्रि॑यम्। गर्भो॑ ज॒रायु॑णा॒
ऽऽवृ॑तः। उ॒ल्बं ज॑हाति॒ जन्म॑ना। ऋ॒तेन॑ स॒त्यमिन्द्रि॑यम्॥७॥

वेदे॑न रू॒पे व्य॑करोत्। स॒ता॒स॒ती प्र॑जाप॒तिः। ऋ॒तेन॑
स॒त्यमिन्द्रि॑यम्। सोमे॑न॒ सोमो॑ व्य॑पिबत्। सु॒ता॒सु॒तौ

प्रजापतिः। ऋतेन सत्यमिन्द्रियम्। दृष्ट्वा रूपे व्याकरोत्।
 सत्यानृते प्रजापतिः। अश्रद्धामनृतेऽदधात्। श्रद्धां सत्ये
 प्रजापतिः। ऋतेन सत्यमिन्द्रियम्। दृष्ट्वा परिस्रुतो रसम्।
 शुक्रेण शुक्रं व्यपिबत्। पयः सोमं प्रजापतिः। ऋतेन
 सत्यमिन्द्रियम्। विपानं शुक्रमन्धसः। इन्द्रस्येन्द्रियम्। इदं
 पयोऽमृतं मधु॥८॥

अज्यः क्षीरं व्यपिबज्जन्मन्तेन सत्यमिन्द्रियं श्रद्धां सत्ये प्रजापतिरष्टौ च॥ [२]

सुरावन्तं बर्हिषदं सुवीरम्। यज्ञं हिन्वन्ति महिषा
 नमोभिः। दधानाः सोमं दिवि देवतासु। मदेमेन्द्रं
 यजमानाः स्वर्काः। यस्ते रसः सम्भृतो ओषधीषु। सोमस्य
 शुष्मः सुरया सुतस्य। तेन जिन्व यजमानं मदेन।
 सरस्वतीमश्विनाविन्द्रमग्निम्। यमश्विना नमुचेरासुरादधि।
 सरस्वत्यसनोदिन्द्रियाय॥९॥

इमन्तं शुक्रं मधुमन्तमिन्दुम्। सोमं राजानमिह
 भक्षयामि। यदत्र रिप्तं रसिनः सुतस्य। यदिन्द्रो
 अपिबच्छचीभिः। अहं तदस्य मनसा शिवेन। सोमं
 राजानमिह भक्षयामि। पितृभ्यः स्वधाविभ्यः स्वधा नमः।
 पितामहेभ्यः स्वधाविभ्यः स्वधा नमः। प्रपितामहेभ्यः
 स्वधाविभ्यः स्वधा नमः। अक्षन्पितरः॥१०॥

अमीमदन्त पितरः। अतीतृपन्त पितरः। अमीमृजन्त पितरः।
 पितरः शुन्धध्वम्। पुनन्तु मा पितरः सोम्यासः। पुनन्तु मा
 पितामहाः। पुनन्तु प्रपितामहाः। पवित्रेण शतायुषा। पुनन्तु

मा पितामहाः। पुनन्तु प्रपितामहाः॥११॥

पुवित्रेण शतायुषा। विश्वमायुर्व्यश्नवै। अग्न आयूँषि
पवसेऽग्रे पवस्व। पवमानः सुवर्जनः पुनन्तु मा देवजनाः।
जातवेदः पुवित्रवद्यत्ते पुवित्रमर्चिषि। उभाभ्यां देव
सवितर्वैश्वदेवी पुनती। ये संमानाः समनसः। पितरो
यमराज्ये। तेषां लोकः स्वधा नमः। यज्ञो देवेषु
कल्पताम्॥१२॥

ये संजाताः समनसः। जीवा जीवेषु मामकाः। तेषां
श्रीर्मयि कल्पताम्। अस्मिंलोके शतं समाः। द्वे सुती
अश्रुणवं पितृणाम्। अहं देवानामुत मर्त्यानाम्। याभ्यामिदं
विश्वमेजुत्समेति। यदन्तरा पितरं मातरं च। इदं
हविः प्रजननं मे अस्तु। दशवीरं सर्वगणं स्वस्तये।
आत्मसनिं प्रजासनिं। पशुसन्धयसनिं लोकसनिं। अग्निः
प्रजां बहुलां मे करोतु। अन्नं पयो रेतो अस्मासु धत्त।
रायस्पोषमिषमूर्जमस्मासु दीधरत्स्वाहा॥१३॥

इन्द्रियाय पितरं शतायुषा पुनन्तु मा पितामहाः पुनन्तु प्रपितामहाः कल्पतां स्वस्तये पञ्च च॥—[३]

सीसेन तन्न मनसा मनीषिणः। ऊर्णासूत्रेण कवयो वयन्ति।
अश्विना यज्ञं संविता सरस्वती। इन्द्रस्य रूपं वरुणो
भिषज्यन्। तदस्य रूपममृतं शचीभिः। तिस्रोऽधुर्देवताः
संरराणाः। लोमानि शष्पैर्बहुधा न तोक्ताभिः। त्वगस्य
मांसमभवन्न लाजाः। तदश्विना भिषजा रुद्रवर्तनी।

सरस्वती वयति पेशो अन्तरः॥१४॥

अस्थिं मज्जानं मासरैः। कारोतरेण दधतो गवां त्वचि।
सरस्वती मनसा पेशलं वसु। नासत्याभ्यां वयति दर्शतं
वपुः। रसं परिस्नुता न रोहितम्। नृग्रहूर्ध्वस्तसरत्र
वेमं। पयसा शुक्रमृतं जनित्रम्। सुरया मूत्राञ्जनयन्ति
रेतः। अपामतिं दुर्मतिं बाधमानाः। ऊर्वध्यं वातं
सुबुवन्तदारात्॥१५॥

इन्द्रः सुत्रामा हृदयेन सत्यम्। पुरोडाशेन सविता जंजान।
यकृत्क्लोमानं वरुणो भिषज्यन्। मतस्त्रे वायव्यैर्न मिनाति
पित्तम्। आत्राणि स्थाली मधु पिन्वमाना। गुदा पात्राणि
सुदुघा न धेनुः। श्येनस्य पत्रं न प्लीहा शर्चीभिः। आसन्दी
नाभिरुदरं न माता। कुम्भो वनिष्ठुर्जनिता शर्चीभिः।
यस्मिन्नग्रे योन्यां गर्भो अन्तः॥१६॥

प्लाशीर्व्यक्तः शतधार उथ्सः। दुहे न कुम्भीः स्वधां पितृभ्यः।
मुखं सदस्य शिर इथ्सदेन। जिह्वा पवित्रमश्विना स
सरस्वती। चप्पन्न पायुर्भिषगस्य वालः। वस्तिर्न शेषो हरसा
तरस्वी। अश्विभ्यां चक्षुरमृतं ग्रहाभ्याम्। छागेन तेजो हविषा
श्रुतेन। पक्ष्माणि गोधूमैः क्लैरुतानि। पेशो न शुक्लमसितं
वसाते॥१७॥

अविर्न मेषो नसि वीर्याय। प्राणस्य पन्थां अमृतो ग्रहाभ्याम्।

सर॑स्वत्यु॒पवा॑कै॒र्व्या॒नम् । नस्या॑नि ब॒र्हिर्ब॑दरै॒र्ज॒जान॑ । इन्द्र॑स्य
रूप॑मृष॒भो ब॑लाय । कर्णा॑भ्या॒ऽश्रो॒त्रंम॒मृतं॑ ग्रहा॑भ्याम् । यवा॑
न ब॒र्हिर्भ्रु॑वि के॒सरा॑णि । क॒र्कन्धु॑ जज्ञे मधु॑ सार॒घं
मुखा॑त् । आ॒त्मन्नु॒पस्थे॑ न वृ॒कस्य॑ लोम॑ । मुखे॑ श्मश्रू॒णि न
व्या॑घ्रलो॒मम् ॥ १८ ॥

केशा॑ न शी॒रुष॑न् यश॑से श्रि॒यै शि॒खा॑ । सि॒ं॒हस्य॑
लोम॑ त्विषि॑रिन्द्रि॒याणि॑ । अङ्गा॑न्या॒त्मन्मि॒षजा॑ तद॒श्विनो॑ ।
आ॒त्मान॑मङ्गैः॒ सम॑धा॒त्सर॑स्वती । इन्द्र॑स्य रूप॑
श॒तमा॑न॒मायुः॑ । च॒न्द्रेण॑ ज्योति॑र॒मृतं॑ दधा॑ना । सर॑स्वती
यो॒न्यां गर्भ॑म॒न्तः । अ॒श्विभ्यां॑ पत्नी॒ सुकृ॑तं बिभ॑र्ति । अ॒पा
रसे॑न॒ वरु॑णो न सा॒म्रा॑ । इन्द्र॑ः श्रि॒यै ज॒नय॑न्न॒प्सु रा॒जा॑ ।
तेजः॑ पशू॒नां ह॒विरि॑न्द्रि॒याव॑त् । परि॑सुता॒ पय॑सा सार॒घं
मधु॑ । अ॒श्विभ्यां॑ दु॒ग्धं मि॒षजा॑ सर॑स्वत्या सुता॒सुता॑भ्याम् ।
अ॒मृतः॑ सोम॒ इन्दुः॑ ॥ १९ ॥

अन्तरं आरादन्तर्वसाते व्याघ्रलोमं राजां चत्वारि च ॥ [४]

मि॒त्रोऽसि॑ वरु॑णोऽसि । सम॒हं वि॒श्वैर्दे॒वैः । क्ष॒त्रस्य॑ नाभि॑रसि ।
क्ष॒त्रस्य॑ योनि॑रसि । स्यो॒नामा सी॑द । सु॒षदा॑मा सी॑द । मा
त्वा॑ हिंसीत् । मा मा॑ हिंसीत् । निष॑साद धृ॒तव्र॑तो वरु॑णः ।
प॒स्त्या॑स्वा ॥ २० ॥

साम्रा॑ज्याय सु॒क्रतुः॑ । दे॒वस्य॑ त्वा सवि॒तुः प्र॑स॒वे ।
अ॒श्विनो॑र्बा॒हुभ्या॑म् । पू॒ष्णो ह॒स्ता॑भ्याम् । अ॒श्विनो॑र्भेष॒ज्येन॑ ।

तेजसे ब्रह्मवर्चसायाभिषिञ्चामि। देवस्य त्वा सवितुः
प्रसवे। अश्विनोर्बाहुभ्याम्। पूष्णो हस्ताभ्याम्। सरस्वत्यै
भैषज्येन॥२१॥

वीर्यायान्नाद्यायाभिषिञ्चामि। देवस्य त्वा सवितुः प्रसवे।
अश्विनोर्बाहुभ्याम्। पूष्णो हस्ताभ्याम्। इन्द्रस्येन्द्रियेण।
श्रियै यशसे बलायाभिषिञ्चामि। कोऽसि कतमोऽसि। कस्मै
त्वा काय त्वा। सुश्लोकाँ(४) सुमङ्गलाँ(४) सत्यराजा(३)न्।
शिरो मे श्रीः॥२२॥

यशो मुखम्। त्विषिः केशाश्च श्मश्रूणि। राजा मे प्राणो-
ऽमृतम्। सम्राट्क्षुः। विराट्छोत्रम्। जिह्वा मे भद्रम्। वाङ्महः।
मनो मन्युः। स्वराङ्गामः। मोदाः प्रमोदा अङ्गुलीरङ्गानि॥२३॥

चित्तं मे सहः। बाहू मे बलमिन्द्रियम्। हस्तौ मे कर्म
वीर्यम्। आत्मा क्षत्रमुरो मम। पृष्ठीर्मे राष्ट्रमुदरमसौ।
ग्रीवाश्च श्रोण्यौ। ऊरू अरली जानुनी। विशो मेऽङ्गानि
सर्वतः। नाभिर्मे चित्तं विज्ञानम्। पायुर्मेऽपचितिर्भसत्॥२४॥

आनन्दनन्दावाण्डौ मे। भगः सौभाग्यं पसः। जङ्घाभ्यां
पद्भ्यां धर्मोऽस्मि। विशि राजा प्रतिष्ठितः। प्रति क्षत्रे प्रति
तिष्ठामि राष्ट्रे। प्रत्यश्वेषु प्रति तिष्ठामि गोषु। प्रत्यङ्गेषु
प्रति तिष्ठाम्यात्मन्। प्रति प्राणेषु प्रति तिष्ठामि पुष्टे। प्रति
द्यावापृथिव्योः। प्रति तिष्ठामि यज्ञे॥२५॥

त्रया देवा एकादश। त्रयस्त्रिंशः सुरार्धसः। बृहस्पतिपुरो-
हिताः। देवस्य सवितुः सवे। देवा देवैरवन्तु मा। प्रथमा
द्वितीयैः। द्वितीयास्तृतीयैः। तृतीयाः सत्येन। सत्यं यज्ञेन।
यज्ञो यजुर्भिः॥२६॥

यजूंषि सामभिः। सामान्यृग्भिः। ऋचो याज्याभिः।
याज्या वषट्कारैः। वषट्कारा आहुतिभिः। आहुतयो मे
कामान्धसमर्धयन्तु। भूः स्वाहा। लोमानि प्रयतिर्मम। त्वङ्म
आनतिरागतिः। मांसं म उपनतिः। वस्वस्थि। मज्जा म
आनतिः॥२७॥

पुस्त्यांस्वा सरस्वत्यै भेषज्येन श्रीरङ्गानि भुसद्यज्ञे यज्ञो यजुर्भिरुपनतिर्द्वे च॥—————[५]

यद्देवा देवहेडनम्। देवासश्चकृमा वयम्। अग्निर्मा
तस्मादेनसः। विश्वान्मुञ्चत्वंहसः। यदि दिवा यदि
नक्तम्। एनांसि चकृमा वयम्। वायुर्मा तस्मादेनसः।
विश्वान्मुञ्चत्वंहसः। यदि जाग्रद्यदि स्वप्ने। एनांसि
चकृमा वयम्॥२८॥

सूर्यो मा तस्मादेनसः। विश्वान्मुञ्चत्वंहसः। यद्दामे यदरण्ये।
यथ्सभायां यदिन्द्रिये। यच्छूद्रे यदर्ये। एनश्चकृमा वयम्।
यदेकस्याधि धर्मणि। तस्यावयजनमसि। यदापो अघ्निया
वरुणेति शपामहे। ततो वरुण नो मुञ्च॥२९॥

अवभृथ निचङ्कुण निचेरुरसि निचङ्कुण। अव देवैर्देवकृतमेनो-
ऽयाद्। अव मर्त्यैर्मर्त्यकृतम्। उरोरा नो देव रिषस्पाहि।

सुमित्रा न आप ओषधयः सन्तु। दुर्मित्रास्तस्मै भूयासुः।
योऽस्मान्द्वेष्टि। यं च वयं द्विष्मः। द्रुपदादिवेन्मुचानः। स्विन्नः
स्नात्वी मलादिव॥३०॥

पूतं पवित्रेणेवाऽऽज्यम्। आपः शुन्धन्तु मेनसः। उद्वयं
तमसस्परि। पश्यन्तो ज्योतिरुत्तरम्। देवं देवत्रा सूर्यम्।
अगन्म ज्योतिरुत्तमम्। प्रतियुतो वरुणस्य पाशः। प्रत्यस्तो
वरुणस्य पाशः। एधोऽस्येधिषीमहि। समिदसि॥३१॥

तेजोऽसि तेजो मयि धेहि। अपो अन्वचारिषम्। रसेन
समसृक्ष्महि। पयस्वा९ अग्र आगमम्। तं मा स९सृज
वर्चसा। प्रजया च धनेन च। समाववर्ति पृथिवी। समुषाः।
समु सूर्यः। समु विश्वमिदं जगत्। वैश्वानरज्योतिर्भूयासम्।
विभुं कामं व्यश्जवै। भूः स्वाहा॥३२॥

स्वप्न एना९सि चक्रमा वयं मुञ्च मलादिव समिदसि जगन्नीणि च॥ [६]

होता यक्षत्समिधेन्द्रमिडस्पदे। नाभां पृथिव्या अधि। दिवो
वर्ष्मत्समिध्यते। ओजिष्ठश्चर्षणी सहान्। वेत्वाऽऽज्यस्य
होतर्यजं। होता यक्षत्तनूनपातम्। ऊतिभिर्जेतारमपराजितम्।
इन्द्रं देव९ सुवर्विदम्। पृथिभिर्मधुमत्तमैः। नराश९सेन
तेजसा॥३३॥

वेत्वाऽऽज्यस्य होतर्यजं। होता यक्षदिडाभिरिन्द्रमीडितम्।
आजुह्वानममर्त्यम्। देवो देवैः सर्वीर्यः। वज्रहस्तः पुरन्दरः।
वेत्वाऽऽज्यस्य होतर्यजं। होतायक्षद्वरुहिषीन्द्रन्निषद्वरम्।

वृषभं नर्यापसम्। वसुभीरुद्वैरादित्यैः। सयुग्भिर्बृहिरा-
सदत्॥३४॥

वेत्वाऽऽज्यस्य होतर्यजं। होता यक्षदोजो न वीर्यम्। सहो
द्वार इन्द्रमवर्धयन्। सुप्रायणा विश्रयन्तामृतावृधः। द्वार
इन्द्राय मीढुषैः। वियन्त्वाज्यस्य होतर्यजं। होता यक्षदुषे
इन्द्रस्य धेनू। सुदुधे मातरौ मही। सवातरौ न तेजसी।
वृथ्समिन्द्रमवर्धताम्॥३५॥

वीतामाज्यस्य होतर्यजं। होता यक्षद्वैव्या होतांरा। भिषजा
सखाया। हविषेन्द्रं भिषज्यतः। कवी देवौ प्रचेतसौ। इन्द्राय
धत्त इन्द्रियम्। वीतामाज्यस्य होतर्यजं। होता यक्षत्तिस्त्रो
देवीः। त्रयस्त्रिधातवोपसः। इडा सरस्वती भारती॥३६॥

महीन्द्रपत्नीर्हविष्मतीः। वियन्त्वाज्यस्य होतर्यजं। होता
यक्षत्वष्टारमिन्द्रं देवम्। भिषजं सुयजं घृतश्रियम्।
पुरु रूपं सुरेतसं मघोनिम्। इन्द्राय त्वष्टा दधंदिन्द्रियाणि।
वेत्वाऽऽज्यस्य होतर्यजं। होता यक्षद्वनस्पतिम्। शमितारं
शतक्रतुम्। धियो जोष्टारमिन्द्रियम्॥३७॥

मध्वा समञ्जन्पृथिभिः सुगेभिः। स्वदाति हव्यं मधुना घृतेन।
वेत्वाऽऽज्यस्य होतर्यजं। होता यक्षदिन्द्रं स्वाहाऽऽज्यस्य।
स्वाहा मेदसः। स्वाहा स्तोकानाम्। स्वाहा स्वाहाकृतीनाम्।
स्वाहा हव्यसूक्तीनाम्। स्वाहा देवाः आज्यपान्। स्वाहेन्द्रं
होत्राङ्गुषाणाः। इन्द्र आज्यस्य वियन्तु। होतर्यजं॥३८॥

तेजसाऽऽसददवर्धतां भारतीन्द्रियं जुषाणा द्वे चं (समिधेन्द्रन्तनूनपातमिडाभिर्बुरहिष्योजं उपे दैव्या तिस्रस्वष्टारं वनस्पतिमिन्द्रम्॥
समिधेन्द्रं चतुर्वेत्वेको वियन्तु द्विर्वीतामेको वियन्तु द्विर्वेत्वेको वियन्तु होतृयजं॥) [७]

समिद्धं इन्द्रं उषसामनीके। पुरोरुचां पूर्वकृद्वावृधानः।
त्रिभिर्देवैस्त्रिंशता वज्रबाहुः। जुघानं वृत्रं वि दुरो ववार।
नराशंसः प्रतिशूरो मिमानः। तनूनपात्प्रति यज्ञस्य
धाम। गोभिर्वपावान्मधुना समञ्जन्। हिरण्यैश्चन्द्री यंजति
प्रचेताः। ईडितो देवैर्हरिवां अभिष्टिः। आजुह्वानो हविषा
शर्धमानः॥ ३९॥

पुरन्दरो मघवान् वज्रबाहुः। आयातु यज्ञमुपनो जुषाणः।
जुषाणो ब्रह्मरिहर्षिवात्र इन्द्रः। प्राचीनं सीदत्प्रदिशां
पृथिव्याः। उरुव्यचाः प्रथमानं स्योनम्। आदित्यैरुक्तं
वसुभिः सजोषाः। इन्द्रं दुरः कवष्यो धावमानाः। वृषाणं
यन्तु जनयः सुपत्नीः। द्वारो देवीरभितो विश्रयन्ताम्। सुवीरा
वीरं प्रथमाना महोभिः॥ ४०॥

उषासानक्ता बृहती बृहन्तम्। पयस्वती सुदुघे शूरमिन्द्रम्।
पेशस्वती तन्तुना संव्ययन्ती। देवानां देवं यंजतः सुरुक्मे।
दैव्या मिमाना मनसा पुरुत्रा। होताराविन्द्रं प्रथमा सुवाचा।
मूर्धन् यज्ञस्य मधुना दधाना। प्राचीनं ज्योतिर्हविषा वृधातः।
तिस्रो देवीर्हविषा वर्धमानाः। इन्द्रं जुषाणा वृषणं न
पत्नीः॥ ४१॥

अच्छिन्नं तन्तुं पयसा सरस्वती। इडा देवी भारती

वि॒श्वतू॑र्तिः। त्वष्टा॒ दध॑दिन्द्रा॒य शु॒ष्मम्। अपा॒कोचि॑ष्टुर्य॒शसे॑
पु॒रूणि॑। वृषा॒ यज॑न्वृष॑णं॒ भूरि॑रेताः। मूर्ध॑न् य॒ज्ञस्य॑ सम॑नक्तु
दे॒वान्। वन॑स्पति॒रव॑सृष्टो॒ न पा॑शैः। त्म॒न्या॑ सम॒ञ्ज॒ञ्छमि॑ता
न दे॒वः। इन्द्र॑स्य ह॒व्यैर्ज॑ठरं॒ पृणानः॑। स्वदा॑ति ह॒व्यं
मधु॑ना घृ॒तेन॑। स्तो॒काना॑मिन्द्रुं॒ प्रति॑ शूर॒ इन्द्रः॑। वृषा॒यमा॑णो
वृष॑भस्तु॒राषा॑ट्। घृ॒तप्रुषा॑ मधु॒ना ह॒व्यमु॑न्दन्। मूर्ध॑न् य॒ज्ञस्य॑
जुष॑ता॒ऽस्वाहा॑॥४२॥

शर्धमानो महोभिः पलोधृतेन चत्वारि च॥

[८]

आच॑र॒षणि॑प्रा वि॒वेष॑ यन्मा॑। त॒ऽस॒ध्रीची॑ः। स॒त्यमि॑त्तन्न
त्वावा॑ऽअ॒न्यो अ॑स्ति। इन्द्र॑ दे॒वो न॑ म॒र्त्यो ज्या॑यान्।
अह॑न्नहिं॒ परि॒शया॑न॒मर्णः॑। अवा॑सृजो॒ऽपो अ॒च्छा॑ समु॒द्रम्।
प्रस॑साहिषे॒ पुरु॑हूत॒ शत्रू॑न्। ज्येष्ठ॑स्ते शु॒ष्मं इ॒ह रा॒तिरे॑स्तु।
इन्द्रा॑ भ॒र दक्षि॑णेना॒ वसू॑नि। पतिः॑ सि॒न्धूना॑मसि रे॒वती॑नाम्।
स शेवृ॑ध॒मधि॑ धाद्यु॒ग्नम॑स्मे। महि॑ क्ष॒त्रं ज॑ना॒षाडि॑न्द्र॒ तव्य॑म्।
रक्षा॑ च नो म॒घोनः॑ पा॒हि सू॒रीन्। रा॒ये च॑ नः स्वप॒त्या इ॒षे
धाः॑॥४३॥

रेवतीनां चत्वारि च॥

[९]

दे॒वं ब॒र्हिरि॑न्द्र॒ऽसुदे॒वं दे॒वैः। वी॒रव॑त्स्ती॒र्णं वे॒द्याम॑वर्धयत्।
वस्तो॑र्वृ॒तं प्रा॒क्तोर्भृ॑तम्। रा॒या ब॒र्हिष्म॑तो॒ऽत्य॑गात्।
व॒सुव॑ने॒ वसु॑धेय॑स्य वेतु॒ यज॑। दे॒वीर्द्वार॑ इन्द्र॒ऽसङ्घा॑ते।
वि॒ड्वीर्या॑म॒न्नव॑र्धयन्। आ व॒त्सेन॑ तरु॒णेन॑ कुमा॒रेण॑ चमी॒विता॑
अपा॑र्वाणम्। रे॒णुक॑काटं नुद॒न्ताम्। व॒सुव॑ने॒ वसु॑धेय॑स्य

वियन्तु यजं॥४४॥

दे॒वी उ॒षा॒सा॒न॒क्ता॑। इन्द्र॑ य॒ज्ञे प्र॑य॒त्य॒हेता॑म्। दे॒वीर्वि॒शः
प्राया॑सि॒ष्टाम्। सु॒प्री॑ते सु॒धिते॑ अ॒भूता॑म्। व॒सुव॑ने वसु॒धेय॑स्य
वीतां॑ यजं। दे॒वी जो॒ष्टी वसु॑धिती। दे॒वमिन्द्र॑मवर्धताम्।
अया॑व्य॒न्याघा॑ द्वेषा॑सि। आ॒न्यावा॑क्षी॒द्वसु॑ वा॒र्याणि॑।
यज॑मानाय शि॒क्षिते॑॥४५॥

व॒सुव॑ने वसु॒धेय॑स्य वीतां॑ यजं। दे॒वी ऊ॒र्जाहु॑ती दु॒घे
सु॒दु॒घे। पय॑सेन्द्र॑मवर्धताम्। इष॒मूर्ज॑म॒न्याऽवा॑क्षीत्। स॒ग्धिः
सपी॑तिम॒न्या। नवे॑न॒ पूर्वं द॑यमाने। पु॒रा॒णेन॒ नव॑म्।
अधा॑तामूर्ज॑मूर्जाहु॑ती वसु॑ वा॒र्याणि॑। यज॑मानाय शि॒क्षिते॑।
व॒सुव॑ने वसु॒धेय॑स्य वीतां॑ यजं॥४६॥

दे॒वा दै॒व्या॒ होता॑रा। दे॒वमिन्द्र॑मवर्धताम्। ह॒ताघ॑श॒सा॒वा॒
भा॑ष्टा वसु॒वार्या॑णि। यज॑मानाय शि॒क्षितौ॑। व॒सुव॑ने वसु॒धेय॑स्य
वीतां॑ यजं। दे॒वीस्ति॒स्रस्ति॒स्रो दे॒वीः। पति॑मिन्द्र॑मवर्धयन्।
अस्पृ॑क्षद्धार॑ती दि॒वम्। रु॒द्रैर्य॑ज्ञः सर॑स्वती। इडा॒ वसु॑मती
गृ॒हान्॥४७॥

व॒सुव॑ने वसु॒धेय॑स्य वियन्तु॑ यजं। दे॒व इन्द्रो॑ नरा॒शंसः॑।
त्रि॒व॒रूथ॑स्त्रि॒वन्धुरः॑। दे॒वमिन्द्र॑मवर्धयत्। श॒तेन॑ शि॒ति॒
पृ॒ष्ठाना॑माहि॑तः। स॒हस्रे॑ण प्रव॑र्तते। मि॒त्रावरु॑णेद॑स्य
हो॒त्रम॑र्हतः। बृह॒स्पतिः॑ स्तो॒त्रम्। अ॒श्विनाऽऽध्व॑र्यवम्।

वसुवने वसुधेयस्य वेतु यज॥४८॥

देव इन्द्रो वनस्पतिः। हिरण्यपर्णो मधुशाखः सुपिप्पलः।
देवमिन्द्रमवर्धयत्। दिवमग्रेणाप्रात्। आऽन्तरिक्षं
पृथिवीमदृ०हीत्। वसुवने वसुधेयस्य वेतु यज। देवं
बर्हिर्वारितीनाम्। देवमिन्द्रमवर्धयत्। स्वासस्थमिन्द्रेणा-
सन्नम्। अन्या बर्ही०ष्यभ्यभूत्। वसुवने वसुधेयस्य वेतु
यज। देवो अग्निः स्विष्टकृत्। देवमिन्द्रमवर्धयत्। स्विष्टं
कुर्वन्स्विष्टकृत्। स्विष्टमद्य करोतु नः। वसुवने वसुधेयस्य
वेतु यज॥४९॥

वियन्तु यजं शिक्षिते शिक्षिते वसुवने वसुधेयस्य वीतां यजं गृहान् वेतु यजाभ्युद्यद् (देवं बर्हिर्देवीद्वारं
देवी उपासान्तां देवी जोष्टीं देवी ऊर्जाह्वी देवा दैव्या होतां शिक्षितौ देवीस्तिस्रस्तिस्रो देवीर्देव इन्द्रो
नराश०सं देव इन्द्रो वनस्पतिर्देवं बर्हिर्वारितीनान्देवो अग्निः स्विष्टकृद्देवम्। वेतु वियन्तु चतुर्वीतामेकां वियन्तु
चतुर्वैत्ववर्धयदवर्धयन्निर्वर्धतामेकांऽवर्धय०क्षतुर्वर्धयत्। वस्तोरा वृथ्सेन देवीरयावीष०हताऽस्यक्षच्छतेन दिव० स्वासस्थ०
स्विष्ट० शिक्षिते शिक्षिते शिक्षितौ॥)॥

[१०]

होता यक्षत्समिधाऽग्निमिडस्पदे। अश्विनेन्द्र० सरस्वतीम्।
अजो धूम्रो न गोधूमैः क्लैर्भेषजम्। मधु शष्पैर्न तेजं
इन्द्रियम्। पयः सोमः परिस्रुतां घृतं मधु। वियन्त्वाज्यस्य
होतर्यजं। होता यक्षत्तनूनपात्सरस्वती। अविर्मेषो न
भेषजम्। पथा मधुमताभरन्। अश्विनेन्द्राय वीर्यम्॥५०॥

बदरैरुपवाकाभिर्भेषजं तोक्त्रभिः। पयः सोमः परिस्रुतां घृतं
मधु। वियन्त्वाज्यस्य होतर्यजं। होता यक्षं नराश०सं न
नग्नहम्। पति० सुरायै भेषजम्। मेषः सरस्वती भिषक्। रथो
न चन्द्राश्विनोर्वपा इन्द्रस्य वीर्यम्। बदरैरुपवाकाभिर्भेषजं

तोक्त्रभिः। पयः सोमः परिस्नुतां घृतं मधु। वि॒यन्त्वाज्य॑स्य
होत॒र्यज॑॥५१॥

होता॑ यक्षदिडेडित आ॒जुह्वानः॑ सर॑स्वतीम्। इन्द्रं॑ बलेन
वर्धयन्। ऋषभेण॑ गवैन्द्रि॒यम्। अ॒श्विनेन्द्रा॑य वीर्यम्। यवैः॑
कर्कन्धुभिः। मधु॑ ला॒जैर्न मा॑सरम्। पयः सोमः परिस्नुतां
घृतं मधु। वि॒यन्त्वाज्य॑स्य होत॒र्यज॑। होता॑ यक्षद्वरुहिः
सु॒ष्टरी॒मोर्ण॑म्रदाः। भिष॒ङ्गास॑त्या॥५२॥

भिषजा॑ऽश्विना॑ऽश्वा शिशु॑मती। भिष॒धेनुः॑ सर॑स्वती।
भिष॒गदु॒ह इन्द्रा॑य भेष॒जम्। पयः सोमः परिस्नुतां घृतं मधु।
वि॒यन्त्वाज्य॑स्य होत॒र्यज॑। होता॑ यक्षद्वरो दिशः। क॒व॒ष्यो न
व्यच॑स्वतीः। अ॒श्विभ्यां॑ न दुरो दिशः। इन्द्रो॑ न रोदसी दु॒घै।
दुहे॑ कामा॒न्त्सर॑स्वती॥५३॥

अ॒श्विनेन्द्रा॑य भेष॒जम्। शुक्रं॑ न ज्योति॑रिन्द्रि॒यम्। पयः
सोमः परिस्नुतां घृतं मधु। वि॒यन्त्वाज्य॑स्य होत॒र्यज॑। होता॑
यक्षत्सुपेश॑सोषे नक्तं दिवा॑। अ॒श्विना॑ स॒ज्जाना॑ने। समं॑ जाते
सर॑स्वत्या। त्विषि॑मिन्द्रे न भेष॒जम्। श्ये॒नो न रज॑सा हृदा।
पयः सोमः परिस्नुतां घृतं मधु॥५४॥

वि॒यन्त्वाज्य॑स्य होत॒र्यज॑। होता॑ यक्षद्वैव्या होता॑रा भिषजा॑-
ऽश्विना॑। इन्द्रं॑ न जागृ॑वी दिवा॒ नक्तं॑ न भेष॒जैः। शूष॑ः
सर॑स्वती भिषक्। सीसे॑न दुह इन्द्रि॒यम्। पयः सोमः परिस्नुतां
घृतं मधु। वि॒यन्त्वाज्य॑स्य होत॒र्यज॑। होता॑ यक्षत्ति॒स्रो दे॒वीर्न

भैषजम्। त्रयस्त्रिधातवोऽपसः। रूपमिन्द्रे हिरण्ययम्॥५५॥
 अश्विनेडा न भारती। वाचा सरस्वती। मह इन्द्राय
 दधुरिन्द्रियम्। पयः सोमः परिस्नुता घृतं मधु। वियन्त्वाज्यस्य
 होतर्यजं। होता यक्षत्त्वष्टारमिन्द्रमश्विना। भिषजं न
 सरस्वतीम्। ओजो न जूतिरिन्द्रियम्। वृको न रभसो
 भिषक्। यशः सुरया भैषजम्॥५६॥

श्रिया न मासरम्। पयः सोमः परिस्नुता घृतं मधु।
 वियन्त्वाज्यस्य होतर्यजं। होता यक्षद्वनस्पतिम्। शमितारं
 शतक्रतुम्। भीमं न मन्युं राजानं व्याघ्रं नमसाऽश्विना
 भामम्। सरस्वती भिषक्। इन्द्राय दुह इन्द्रियम्। पयः
 सोमः परिस्नुता घृतं मधु। वियन्त्वाज्यस्य होतर्यजं॥५७॥

होता यक्षदग्निं स्वाहाऽऽज्यस्य स्तोकानाम्। स्वाहा मेदसां
 पृथक्। स्वाहा छागमश्विभ्याम्। स्वाहा मेषं सरस्वत्यै।
 स्वाहर्षभमिन्द्राय सिंहाय सहसेन्द्रियम्। स्वाहाऽग्निं न
 भैषजम्। स्वाहा सोममिन्द्रियम्। स्वाहेन्द्रं सुत्रामाणं
 सवितारं वरुणं भिषजां पतिम्। स्वाहा वनस्पतिं प्रियं
 पाथो न भैषजम्। स्वाहा देवां औज्यपान्॥५८॥

स्वाहाऽग्निं होत्राञ्जुषाणो अग्निर्भैषजम्। पयः सोमः परिस्नुता
 घृतं मधु। वियन्त्वाज्यस्य होतर्यजं। होता यक्षदश्विना
 सरस्वतीमिन्द्रं सुत्रामाणम्। इमे सोमाः सुरामाणः। छागैर्न
 मेषैर्ऋषभैः सुताः। शष्पैर्न तोक्त्रभिः। लाजैर्महस्वन्तः। मदा

मासरेण परिष्कृताः। शुक्राः पयस्वन्तोऽमृताः। प्रस्थिता वो
मधुश्चुतः। तानश्विना सरस्वतीन्द्रः सुत्रामा वृत्रहा। जुषन्ताः
सौम्यं मधु। पिबन्तु मदन्तु वियन्तु सोमम्। होतुर्यज॥५९॥

वीर्यं वियन्वाज्यस्य होतुर्यज् नासत्या सरस्वती मधुं हिरण्यं भेषजं वियन्वाज्यस्य होतुर्यजाज्यपानमृताः पञ्च च
(समिधाऽग्निं षट्) तनूनपांश्च स। नराशः समृषिः। इडेडितो यवैरष्टौ। बरुहिः सुतः। दुरोऽश्विना नवं। सुपेशसर्षिः।
दैव्या होतारा सोमं रसः। तिस्रस्वष्टारमष्टावष्टौ। वनस्पतिमृषिः। अग्नित्रयोदश। अश्विना द्वादश त्रयोदश। समिधाऽग्निं
बद्रेबद्रेयवैरश्विना त्विषिमश्विना न भेषजं रूपमश्विना भीमं भामम्॥॥[११]

समिद्धो अग्निरश्विना। तप्तो घर्मो विराट्त्सुतः। दुहे
धेनुः सरस्वती। सोमं शुक्रमिहेन्द्रियम्। तनूपा भिषजा
सुते। अश्विनोभा सरस्वती। मध्वा रजासीन्द्रियम्।
इन्द्राय पृथिभिर्वहान्। इन्द्रायेन्दुः सरस्वती। नराशः सैन
नग्रहः॥६०॥

अधातामश्विना मधु। भेषजं भिषजा सुते। आजुह्वाना
सरस्वती। इन्द्रायेन्द्रियाणि वीर्यम्। इडाभिरश्विनाविषम्।
समूर्जः स रयिं दधुः। अश्विना नमुचेः सुतम्।
सोमं शुक्रं परिस्नुता। सरस्वती तमाभरत्। बरुहिषेन्द्राय
पातवे॥६१॥

कुवृष्यो न व्यचस्वतीः। अश्विभ्यां न दुरो दिशः। इन्द्रो न
रोदसी दुधे। दुहे कामान्त्सरस्वती। उषासा नक्तमश्विना।
दिवेन्द्रः सायमिन्द्रियैः। सज्जानाने सुपेशासा। समं जाते
सरस्वत्या। पातं नो अश्विना दिवा। पाहि नक्तं
सरस्वति॥६२॥

दैव्या होतारा भिषजा। पातमिन्द्रः सचा सुते। तिस्रस्त्रेधा

सरस्वती। अश्विना भारतीडा। तीव्रं परिस्नुता सोमम्। इन्द्राय
 सुषवुर्मदम्। अश्विना भेषजं मधु। भेषजं नः सरस्वती।
 इन्द्रे त्वष्टा यशः श्रियम्। रूपं रूपमधुः सुते। ऋतुथेन्द्रो
 वनस्पतिः। शशमानः परिस्नुता। कीलालमश्विभ्यां मधु। दुहे
 धेनुः सरस्वती। गोभिर्न सोममश्विना। मासरेण परिष्कृता।
 समधातां सरस्वत्या। स्वाहेन्द्रै सुतं मधु॥६३॥

नृग्रहः पातवे सरस्वत्यधुः सुतैऽष्टौ च॥ [१२]

अश्विना हविरिन्द्रियम्। नमुचेर्धिया सरस्वती। आ
 शुक्रमासुराद्वसु। मधमिन्द्राय जग्निरे। यमश्विना सरस्वती।
 हविषेन्द्रमवर्धयन्। स बिभेद वलं मधम्। नमुचावासुरे
 सचा। तमिन्द्रं पशवः सचा। अश्विनोभा सरस्वती॥६४॥

दधाना अभ्यनूषत। हविषा यज्ञमिन्द्रियम्। य इन्द्र इन्द्रियं
 दधुः। सविता वरुणो भगः। स सुत्रामा हविष्पतिः।
 यजमानाय सश्रत। सविता वरुणोऽदधत्। यजमानाय
 दाशुषे। आदत्त नमुचेर्वसु। सुत्रामा बलमिन्द्रियम्॥६५॥

वरुणः क्षत्रमिन्द्रियम्। भगेन सविता श्रियम्। सुत्रामा
 यशसा बलम्। दधाना यज्ञमाशत। अश्विना गोभिरिन्द्रियम्।
 अश्वैभिर्वीर्यं बलम्। हविषेन्द्रं सरस्वती। यजमानमवर्धयन्।
 ता नासत्या सुपेशसा। हिरण्यवर्तनी नरा। सरस्वती
 हविष्मती। इन्द्र कर्मसु नोऽवत। ता भिषजा सुकर्मणा।
 सा सुदुघा सरस्वती। स वृत्रहा शतक्रतुः। इन्द्राय

दधुरिन्द्रियम्॥६६॥

उभा सरस्वती बलमिन्द्रियत्रया षट्॥

[१३]

दे॒वं ब॒र्हिः सर॑स्वती। सु॒दे॒वमि॒न्द्रे अ॒श्विना॑। ते॒जो न
चक्षु॑र॒क्ष्योः। ब॒र्हिषा॑ दधुरिन्द्रियम्। व॒सुवने॑ वसुधेयस्य
वियन्तु॒ यज॑। दे॒वीर्द्वारो॑ अ॒श्विना॑। भि॒षजे॒न्द्रे सर॑स्वती।
प्रा॒णं न वी॒र्य॑न्नसि। द्वा॒रो दधुरिन्द्रियम्। व॒सुवने॑ वसुधेयस्य
वियन्तु॒ यज॑॥६७॥

दे॒वी उ॒षासा॑व॒श्विना॑। भि॒षजे॒न्द्रे सर॑स्वती। ब॒लं न
वाच॑मा॒स्ये। उ॒षाभ्या॑ दधुरिन्द्रियम्। व॒सुवने॑ वसुधेयस्य
वियन्तु॒ यज॑। दे॒वी जो॒ष्टी अ॒श्विना॑। सु॒त्रामे॒न्द्रे सर॑स्वती।
श्रो॒त्रं न कर्ण॑यो॒र्यशः॑। जो॒ष्टीभ्या॑ दधुरिन्द्रियम्। व॒सुवने॑
वसुधेयस्य वियन्तु॒ यज॑॥६८॥

दे॒वी ऊ॒र्जाहु॑ती दु॒घे सु॒दुघे॑। प॒यसे॒न्द्रं सर॑स्वत्य॒श्विना॑
भि॒षजा॑ऽवत। शु॒क्रं न ज्योतिः॒ स्तन॑यो॒राहु॑ती ध॒त्त इन्द्रि॑यम्।
व॒सुवने॑ वसुधेयस्य वियन्तु॒ यज॑। दे॒वा दे॒वाना॑ भि॒षजा॑।
होता॑रा॒विन्द्र॑म॒श्विना॑। व॒षट्कारैः॑ सर॑स्वती। त्विषि॑ न हृद॑ये
म॒तिम्। होतृ॑भ्यां दधुरिन्द्रियम्। व॒सुवने॑ वसुधेयस्य वियन्तु॒
यज॑॥६९॥

दे॒वीस्ति॒स्रस्ति॒स्रो दे॒वीः। सर॑स्वत्य॒श्विना॑ भा॒रती॒डा।
शू॒षन्न मध्ये॑ नाभ्या॑म्। इन्द्रा॑य दधुरिन्द्रियम्। व॒सुवने॑

वसुधेयस्य वियन्तु यजं। देव इन्द्रो नराशंसः। त्रिवरूथः
सरस्वत्याऽश्विभ्यामीयते रथः। रेतो न रूपममृतं जनित्रम्।
इन्द्राय त्वष्टा दधदिन्द्रियाणि। वसुवने वसुधेयस्य वियन्तु
यजं॥७०॥

देव इन्द्रो वनस्पतिः। हिरण्यपर्णो अश्विभ्याम्। सरस्वत्याः
सुपिप्पलः। इन्द्राय पच्यते मधु। ओजो न जूतिमृषभो
न भामम्। वनस्पतिर्नो दधदिन्द्रियाणि। वसुवने
वसुधेयस्य वियन्तु यजं। देवं बर्हिर्वारितीनाम्। अध्वरे
स्तीर्णमश्विभ्याम्। ऊर्णम्रदाः सरस्वत्याः॥७१॥

स्योनमिन्द्र ते सदः। ईशायै मन्युः राजानं बर्हिषा
दधुरिन्द्रियम्। वसुवने वसुधेयस्य वियन्तु यजं। देवो अग्निः
स्विष्टकृत्। देवान् यक्षद्यथायथम्। होतारविन्द्रमश्विनां।
वाचा वाचः सरस्वतीम्। अग्निः सोमः स्विष्टकृत्। स्विष्ट
इन्द्रः सुत्रामां सविता वरुणो भिषक्। इष्टो देवो वनस्पतिः।
स्विष्टा देवा आज्यपाः। इष्टो अग्निरग्निनां। होता होत्रे
स्विष्टकृत्। यशो न दधदिन्द्रियम्। ऊर्जमपचितिः स्वधाम्।
वसुवने वसुधेयस्य वियन्तु यजं॥७२॥

द्वारो दधुरिन्द्रियं वसुवने वसुधेयस्य वियन्तु यजं जोष्टीभ्यां दधुरिन्द्रियं वसुवने वसुधेयस्य वियन्तु यजं होतृभ्यां
दधुरिन्द्रियं वसुवने वसुधेयस्य वियन्तु यजंन्द्रियाणि वसुवने वसुधेयस्य वियन्तु यजं सरस्वत्या वनस्पतिः पद्मं (देवं
बर्हिर्देवीद्वारो देवी उपासावश्विनां देवी जोष्टी देवी ऊर्जार्हती देवा देवानां भिषजां वषट्कारेदेवीस्तिस्रस्तिस्रो देवीदेव
इन्द्रो नराशंसो देव इन्द्रो वनस्पतिर्देवं बर्हिर्वारितीनाम्देवो अग्निः स्विष्टकृद्देवान् समिधाऽग्निं देवं बर्हिः सरस्वत्याश्विनां
सर्वं वियन्तु। द्वारस्तिस्रः सर्ववियन्तु। अज इन्द्रमोजोऽग्निं परः सरस्वतीम्। नक्तं पूर्वः सरस्वति। अन्यत्र सरस्वती।
भिषक्पूर्वं दह इन्द्रियम्। अन्यत्र दधुरिन्द्रियम्। सौत्रामण्याः संतासुती। अञ्जन्ययं यजमानः॥)——[१४]

अग्निमद्य होतारमवृणीत। अयं संतासुती यजमानः।

पचन्पु॒क्तीः। पचन्पु॒रोडा॒शान्। गृ॒ह्णन्ग्र॒हान्। ब॒ध्नन्नि॒श्विभ्यां
छा॒गं॑ सर॑स्वत्या॒ इन्द्रा॑य। ब॒ध्नन्त्सर॑स्वत्यै मे॒षमिन्द्रा॑या॒श्वि-
भ्या॑म्। ब॒ध्नन्निन्द्रा॑य॒र्षभ॑म॒श्विभ्या॒॑ सर॑स्वत्यै। सू॒प॒स्था
अ॒द्य दे॒वो वन॑स्पति॒रभवत्। अ॒श्विभ्यां॑ छा॒गेन॑ सर॑स्वत्या
इन्द्रा॑य॥ ७३॥

सर॑स्वत्यै मे॒षेणेन्द्रा॑या॒श्विभ्या॑म्। इन्द्रा॑य॒र्षभे॑णा॒श्विभ्या॒॑ सर॑स्वत्यै। अ॒क्षः॑ स्तान्मे॒दस्तः॑ प्र॒तिप॑च॒ताग्र॑भीषुः। अ॒वीवृ॑धन्त
ग्र॒हैः। अ॒पा॒ताम॒श्विना॑ सर॑स्वतीन्द्रः। सु॒त्रामा॑ वृ॒त्रहा॑।
सोमा॑न्त्सुरा॒म्णाः। उ॒पो उ॒क्थाम॑दाः श्रौ॒द्विम॑दा॒ अदन्।
अ॒वीवृ॑धन्ताङ्गू॒षैः। त्वाम॑द्य॒र्ष आ॒र्षेय॑र्षीणां नपादवृणीत।
अ॒यं सु॑तासुती यज॑मानः। ब॒हुभ्य॑ आ सङ्ग॑तेभ्यः। ए॒ष मे॑
दे॒वेषु॑ वसु॒ वार्या॑ यक्ष्यत॒ इति॑। ता या दे॒वा दे॒व॒दाना॑न्यदुः।
तान्य॑स्मा आ च शास्व॑। आ च गुरस्व॑। इ॒षित॑श्च हो॒त॒रसि॑
भ॒द्रवा॑च्याय॒ प्रेषि॑तो॒ मानु॑षः। सू॒क्तवा॑काय॒ सूक्ता॑ ब्रूहि॥ ७४॥

इन्द्राय॒ यजमानः॒ सप्त॒ च॥

[१५]

उ॒शन्त॑स्त्वा हवाम॒ह आ नो॑ अ॒ग्ने सु॒केतु॑ना॒। त्वं॑ सो॒म
म॒हे भ॒गं त्वं॑ सो॒म प्र॒चि॑कितो मनी॒षा। त्वया॑ हि नः
पि॒तरः॑ सो॒म पूर्वे॑ त्वं॑ सो॒म पि॒तृभिः॑ संवि॒दानः॑। ब॒र्हिष॑दः
पि॒तर॑ आऽहं पि॒तृन्। उप॑हृताः पि॒तरोऽग्नि॑ष्वात्ताः पि॒तरः॑।
अ॒ग्निष्वा॑त्तानृ॒तुमतो॑ हवामहे। नरा॒शंसै॑ सोमपी॒थं य आ॑शुः।
ते नो॑ अ॒र्वन्तः॑ सु॒हवा॑ भवन्तु। शं नो॑ भवन्तु द्वि॒पदे॑ शं

चतुष्पदे। ये अग्निष्वात्ता येऽनग्निष्वात्ताः॥७५॥

अ॒हो॒मुचः॑ पि॒तरः॑ सो॒म्यासः॑। परेऽवरेऽमृतांसो भवन्तः।
अधि॑ ब्रुवन्तु ते अ॒वन्त्व॒स्मान्। वा॒न्याये॑ दु॒ग्धे जुष॑माणाः
कर॑म्भम्। उ॒दीरा॑णा अवरे॑ परे॑ च। अ॒ग्निष्वा॒त्ता ऋ॒तुभिः॑
संवि॑दा॒नाः। इन्द्र॑वन्तो ह॒विरि॒दं जुष॑न्ताम्। यद॑ग्रे कव्यवाहन॒
त्वम॑ग्र ईडि॒तो जा॑तवेदः। मात॑ली क॒व्यैः। ये ता॑तृपुर्दे॒वत्रा
जेह॑मानाः। हो॒त्रावृ॒धः स्तोम॑तष्टासो अ॒कैः। आऽग्रे॑
याहि॑ सुवि॒दत्रे॑भिर्वा॒ङ्। स॒त्यैः क॒व्यैः पि॒तृभिर्ध॑र्मसद्भिः।
ह॒व्यवा॑हम॒जरं॑ पुरुप्रियम्। अ॒ग्निं घृ॒तेन॑ ह॒विषा॑ सप॒र्यन्।
उपा॑सदं कव्यवाहं पि॒तृणाम्। स नः॑ प्र॒जां वी॒रव॑ती॒
समृ॑ण्वतु॥७६॥

अनग्निष्वात्ता जेहमानाः सप्त च॥ [१६]

होता॑ यक्षदि॒डस्प॑दे। स॒मिधा॑नं म॒हद्य॑शः। सुष॑मिद्धं वरे॑ण्यम्।
अ॒ग्निमि॑न्द्रं वयो॒धस॑म्। गा॒यत्रीं छ॒न्द इन्द्रि॑यम्। त्र्यविं॑ गां
वयो॒ दध॑त्। वेत्वाऽऽज्य॑स्य होत॒र्यज॑। होता॑ यक्षच्छुचि॒व्रत॑म्।
तनू॑नपा॒तमु॒द्भिद॑म्। यं गर्भ॑मदि॒तिर्द॑धे॥७७॥

शुचि॑मिन्द्रं वयो॒धस॑म्। उ॒ष्णिहं॑ छ॒न्द इन्द्रि॑यम्। दि॒त्यवा॑हं गां
वयो॒ दध॑त्। वेत्वाऽऽज्य॑स्य होत॒र्यज॑। होता॑ यक्षदी॒डेन्य॑म्।
ईडि॑तं वृ॒त्रह॑न्तमम्। इडा॑भिरीड्य॒ सहः॑। सोम॑मिन्द्रं
वयो॒धस॑म्। अ॒नुष्टु॑भं छ॒न्द इन्द्रि॑यम्। त्रि॒व॒त्सं गां वयो॒
दध॑त्॥७८॥

वेत्वाऽऽज्यस्य होतर्यजं। होता यक्षत्सुबर्हिषदम्।
 पूषण्वन्तममर्त्यम्। सीदन्तं बर्हिषि प्रिये। अमृतेन्द्रं
 वयोधसम्। बृहतीं छन्द इन्द्रियम्। पञ्चाविं गां वयो दधत्।
 वेत्वाऽऽज्यस्य होतर्यजं। होतायक्षद्व्यचस्वतीः। सुप्रायणा
 ऋतावृधः॥७९॥

द्वारो देवीर्हिरण्ययीः। ब्रह्माण इन्द्रं वयोधसम्। पङ्क्तिं
 छन्द इहेन्द्रियम्। तुर्यवाहं गां वयो दधत्। वेत्वाऽऽज्यस्य
 होतर्यजं। होता यक्षत्सुपेशसे। सुशिल्पे बृहती उभे।
 नक्तोषासा न दर्शते। विश्वमिन्द्रं वयोधसम्। त्रिष्टुभं छन्द
 इन्द्रियम्॥८०॥

पृष्ठवाहं गां वयो दधत्। वेत्वाऽऽज्यस्य होतर्यजं।
 होता यक्षत्प्रचेतसा। देवानामुत्तमं यशः। होतारा दैव्या
 कवी। सयुजेन्द्रं वयोधसम्। जगतीं छन्द इहेन्द्रियम्।
 अनङ्गाहं गां वयो दधत्। वेत्वाऽऽज्यस्य होतर्यजं। होता
 यक्षत्पेशस्वतीः॥८१॥

तिस्रो देवीर्हिरण्ययीः। भारतीर्बृहतीर्महीः। पतिमिन्द्रं
 वयोधसम्। विराजं छन्द इहेन्द्रियम्। धेनुं गां न वयो
 दधत्। वेत्वाऽऽज्यस्य होतर्यजं। होता यक्षत्सुरेतसम्।
 त्वष्टारं पुष्टिवर्धनम्। रूपाणि बिभ्रतं पृथक्। पुष्टिमिन्द्रं
 वयोधसम्॥८२॥

द्विपदं छन्दं इहेन्द्रियम्। उक्षाणं गां न वयो दधत्।
 वेत्वाऽऽज्यस्य होतर्यजं। होता यक्षच्छतक्रतुम्। हिरण्य-
 पर्णमुक्थिनम्। रशनां बिभ्रतं वशिम्। भगमिन्द्रं वयोधसम्।
 ककुभं छन्दं इहेन्द्रियम्। वशां वेहतं गां न वयो दधत्।
 वेत्वाऽऽज्यस्य होतर्यजं। होता यक्षत्स्वाहाकृतीः। अग्निं
 गृहपतिं पृथक्। वरुणं भेषजं कविम्। क्षत्रमिन्द्रं वयोधसम्।
 अतिच्छन्दसं छन्दं इन्द्रियम्। बृहदृषभं गां वयो दधत्।
 वेत्वाऽऽज्यस्य होतर्यजं॥८३॥

दधे दधत्तावुधं इन्द्रियं पेशस्वतीर्वयोधसं वेत्वाऽऽज्यस्य होतर्यजं सप्त च (इडस्पदैऽग्निज्ञायत्रीश्वयिम्। शुचिं व्रतं शुचिमुष्णिहं दित्यवाहम्। ईडेन्यः सोममनुष्टुभं त्रिवथ्सम्। सुबर्हिपदं मृतेन्द्रं बृहतीं पञ्चविम्। व्यचस्वतीः सुप्रायणा द्वारौ ब्रह्माणः पङ्क्तिमिह तुर्यवाहम्। सुपेशसे विश्वमिन्द्रं त्रिष्टुभं पष्ठवाहम्। प्रचैतसा सयुजेन्द्रं जगतीमिहानुष्टाहम्। पेशस्वतीस्तिष्ठः पतिं विराजमिह धेनुत्रा। सुरतंसन्वद्यष्टारं पृष्टिमिन्द्रं द्विपदमिहोक्षाणम्। शतक्रतुं भगमिन्द्रं ककुभमिह वशान्। स्वाहाकृतीः क्षत्रमतिच्छन्दसं बृहदृषभं गां वयो दधदिन्द्रियमृषिं वसु नवं दशेहैन्द्रियमष्टं नव दश गां न वयो दधदिडस्पदे सर्वं वेतु॥) [१७]

समिद्धो अग्निः समिधा। सुषमिद्धो वरेण्यः। गायत्री छन्दं
 इन्द्रियम्। त्र्यविर्गौर्वयो दधुः। तनूनपाच्छुचिं व्रतः। तनूपाच्च
 सरस्वती। उष्णिक्छन्दं इन्द्रियम्। दित्यवाङ्गौर्वयो दधुः।
 इडाभिरग्निरीड्यः। सोमो देवो अमर्त्यः॥८४॥

अनुष्टुप्छन्दं इन्द्रियम्। त्रिवथ्सो गौर्वयो दधुः। सुबर्हिर्हिरग्निः
 पूषण्वान्। स्तीर्णबर्हिर्मर्त्यः। बृहती छन्दं इन्द्रियम्।
 पञ्चाविर्गौर्वयो दधुः। दुरो देवीर्दिशो महीः। ब्रह्मा देवो
 बृहस्पतिः। पङ्क्तिश्छन्दं इहेन्द्रियम्। तुर्यवाङ्गौर्वयो दधुः॥८५॥

उषे यही सुपेशसा। विश्वे देवा अमर्त्याः। त्रिष्टुप्छन्दं
 इन्द्रियम्। पष्ठवाङ्गौर्वयो दधुः। दैव्या होतारा भिषजा। इन्द्रेण

स॒युजां यु॒जा। जग॑ती॒ छन्द॑ इ॒हेन्द्रि॒यम्। अ॒न॒ङ्गान्गौर्वयो॑
दधुः। ति॒स्र इडा॒ सर॑स्वती। भा॒रती॒ म॒रुतो॒ विशः॑॥८६॥

वि॒राट्छन्द॑ इ॒हेन्द्रि॒यम्। धे॒नुगौर्न॑ वयो॑ दधुः। त्वष्टा॑ तु॒रीपो॒
अ॒द्भुतः॑। इ॒न्द्रा॒ग्नी पु॑ष्टि॒वर्ध॑ना। द्वि॒पाच्छन्द॑ इ॒हेन्द्रि॒यम्। उ॒क्षा
गौर्न॑ वयो॑ दधुः। श॒मि॒ता नो॒ वन॒स्पतिः॑। स॒वि॒ता प्र॑सु॒वन्भ॒गम्।
क॒कुच्छ॑न्द इ॒हेन्द्रि॒यम्। व॒शा वे॒हद्गौर्न॑ वयो॑ दधुः। स्वाहा॑ य॒ज्ञं
वरु॑णः। सु॒क्ष॒त्रो भे॑ष॒जं के॒रत्। अति॑च्छ॒न्दाश्छ॑न्द इन्द्रि॒यम्।
बृ॒ह॒दृष॒भो गौर्वयो॑ दधुः॥८७॥

अमर्त्यस्तुर्यवाङ्गौर्वयो दधुर्विशो वशा वेहद्गौर्न वयो दधुश्चत्वारि च॥ [१८]

व॒स॒न्तेन॒र्तुना॑ दे॒वाः। वस॑वस्त्रि॒वृता॑ स्तु॒तम्। र॒थ॒न्त॒रेण॒
तेज॑सा। ह॒विरि॒न्द्रे वयो॑ दधुः। ग्री॒ष्मेण॑ दे॒वा ऋ॒तुना॑। रु॒द्राः
प॑ञ्चद॒शे स्तु॒तम्। बृ॒ह॒ता यश॑सा॒ बल॑म्। ह॒विरि॒न्द्रे वयो॑ दधुः।
व॒र॒षाभि॑र्ऋ॒तुना॑ऽऽदि॒त्याः। स्तोमे॑ सप्तद॒शे स्तु॒तम्॥८८॥

वै॒रू॒पेण॑ वि॒शौज॑सा। ह॒विरि॒न्द्रे वयो॑ दधुः। शा॒र॒देन॒र्तुना॑ दे॒वाः।
ए॒क॒वि॒ंश ऋ॒भवं॑ स्तु॒तम्। वै॒रा॒जेन॑ श्रि॒या श्रि॒यम्। ह॒विरि॒न्द्रे
वयो॑ दधुः। हे॒म॒न्तेन॒र्तुना॑ दे॒वाः। म॒रुत॑स्त्रि॒णवे॒ स्तु॒तम्। ब॒लेन॑
श॒क्र॒रीः स॒हः। ह॒विरि॒न्द्रे वयो॑ दधुः। शै॒शि॒रेण॒र्तुना॑ दे॒वाः।
त्र॒य॒स्त्रि॒ंशेऽमृ॑त॒ं स्तु॒तम्। स॒त्येन॑ रे॒वतीः॑ क्ष॒त्रम्। ह॒विरि॒न्द्रे
वयो॑ दधुः॥८९॥

स्तोमे सप्तदशे स्तुतं सहो हविरिन्द्रे वयो दधुश्चत्वारि च (वसन्तेन ग्रीष्मेण वरुषाभिः शारदेन हेमन्तेन शैशिरेण पदः)॥ [१९]

दे॒वं ब॒र्हि॒रिन्द्रं॑ वयो॒धसम्॑। दे॒वं दे॒वम॑वर्धयत्। गा॒य॒त्रि॒या
छन्द॑सेन्द्रि॒यम्। तेज॒ इन्द्रे॑ वयो॒ दधत्। व॒सु॒वने॑ वसु॒धेय॑स्य
वेतु॑ यज। दे॒वीर्द्वा॒रो दे॒वमिन्द्रं॑ वयो॒धसम्॑। दे॒वीर्दे॒वम॑वर्धयन्।
उ॒ष्णि॒हा छन्द॑सेन्द्रि॒यम्। प्रा॒णमिन्द्रे॑ वयो॒ दधत्। व॒सु॒वने॑
वसु॒धेय॑स्य वियन्तु॑ यज॥१०॥

दे॒वी दे॒वं व॒यो॒धसम्॑। उ॒षे इन्द्र॑मवर्धताम्। अ॒नु॒ष्टु॒भा
छन्द॑सेन्द्रि॒यम्। वाच॑मिन्द्रे॑ वयो॒ दधत्। व॒सु॒वने॑ वसु॒धेय॑स्य
वी॒तां यज॑। दे॒वी जो॒ष्टी दे॒वमिन्द्रं॑ वयो॒धसम्॑। दे॒वी
दे॒वम॑वर्धताम्। बृ॒ह॒त्या छन्द॑सेन्द्रि॒यम्। श्रो॒त्रमिन्द्रे॑ वयो॒
दधत्। व॒सु॒वने॑ वसु॒धेय॑स्य वी॒तां यज॑॥११॥

दे॒वी ऊ॒र्जाहु॑ती दे॒वमिन्द्रं॑ वयो॒धसम्॑। दे॒वी दे॒वम॑वर्धताम्।
प॒ङ्क॒या छन्द॑सेन्द्रि॒यम्। शु॒क्रमिन्द्रे॑ वयो॒ दधत्। व॒सु॒वने॑
वसु॒धेय॑स्य वी॒तां यज॑। दे॒वा दै॒व्या होता॑रा दे॒वमिन्द्रं॑
वयो॒धसम्॑। दे॒वा दे॒वम॑वर्धताम्। त्रि॒ष्टु॒भा छन्द॑सेन्द्रि॒यम्।
त्वि॒षिमिन्द्रे॑ वयो॒ दधत्। व॒सु॒वने॑ वसु॒धेय॑स्य वी॒तां यज॑॥१२॥

दे॒वीस्ति॒स्रस्ति॒स्रो दे॒वीर्व॒यो॒धसम्॑। प॒तिमिन्द्र॑मवर्धयन्।
जग॑त्या छन्द॑सेन्द्रि॒यम्। ब॒लमिन्द्रे॑ वयो॒ दधत्। व॒सु॒वने॑
वसु॒धेय॑स्य वियन्तु॑ यज। दे॒वो नरा॑श॒सो दे॒वमिन्द्रं॑
वयो॒धसम्॑। दे॒वो दे॒वम॑वर्धयत्। वि॒राजा छन्द॑सेन्द्रि॒यम्। रे॒त
इन्द्रे॑ वयो॒ दधत्। व॒सु॒वने॑ वसु॒धेय॑स्य वेतु॑ यज॥१३॥

दे॒वो वन॑स्पतिर्दे॒वमिन्द्रं॑ वयो॒धसम्॑। दे॒वो दे॒वम॑वर्धयत्। द्वि॒पदा॑
छन्द॑सेन्द्रियम्। भग॒मिन्द्रे॑ वयो॒ दधत्। व॒सुवने॑ वसुधेय॑स्य
वेतु॒ यज॑। दे॒वं ब॒र्हिर्वारि॑तीनां दे॒वमिन्द्रं॑ वयो॒धसम्॑। दे॒वं
दे॒वम॑वर्धयत्। क॒कुभा॑ छन्द॑सेन्द्रियम्। यश॒ इन्द्रे॑ वयो॒ दधत्।
व॒सुवने॑ वसुधेय॑स्य वेतु॒ यज॑। दे॒वो अ॒ग्निः स्वि॑ष्टकृद्दे॒वमिन्द्रं॑
वयो॒धसम्॑। दे॒वो दे॒वम॑वर्धयत्। अति॑च्छन्दसा॒ छन्द॑सेन्द्रियम्।
क्ष॒त्रमिन्द्रे॑ वयो॒ दधत्। व॒सुवने॑ वसुधेय॑स्य वेतु॒ यज॑॥१४॥

वियन्तु यजं वीतां यजं वीतां यजं वेतु यजं वेतु यजं पञ्च च (देवं बर्हिर्गार्गयत्रिया तेजः। देवीर्द्वारं उष्णिहां प्राणम्। देवी देवमुपे अनुष्टुभा वाचम्। देवी जोष्ट्रीं बृहत्या श्रोत्रम्। देवी ऊर्जाहृती पङ्कजा शुकम्। देवा दैव्या होतांरा त्रिष्टुभा त्विषिम्। देवीस्तिस्त्रिस्तिस्रो देवीः पतिं जगत्या बलम्। देवो नराशंसो विराजा रेतः। देवो वनस्पतिर्द्विपदा भगम्। देवं बर्हिर्वारितीनां ककुभा यशः। देवो अग्निः स्विष्टकृदतिच्छन्दसा क्षत्रम्। वेतु वियन्तु चतुर्वीतामेकौ वियन्तु चतुर्वैत्ववर्धयदवर्धयः क्षत्रवर्धतामेकौऽवर्धयः क्षत्रवर्धयत्॥)॥

[२०]

स्वा॒द्वीं त्वा॒ सोमः॑ सु॒राव॑न्तः॒ सी॒सेन॑ मि॒त्रोऽसि॑ यदे॒वा होता॑ यक्षश्मिधेन्द्रः॒ समि॑द्ध इन्द्र
आच॑र्षणिप्रा दे॒वं ब॒र्हिर्होता॑ यक्षश्मिधा॒ऽग्निः॒ समि॑द्धो अ॒ग्निर॑श्विना॒ऽश्विना॑ ह॒विरि॑न्द्रियं
दे॒वं ब॒र्हिः सर॑स्वत्य॒ग्निम॑द्योशन्तो होता॑ यक्षदि॒डस्प॑दे समि॑द्धो अ॒ग्निः स्मि॑धा वस॒न्तेनु॑र्तुनां
दे॒वं ब॒र्हिरिन्द्रं॑ वयो॒धसं॑ वि॒शतिः॑॥२०॥

स्वा॒द्वीं त्वाऽमी॑मदन्त पि॒तरः॑ सा॒म्राज्या॑य पू॒तं प॒वित्रे॑णोपासा॒नक्ता॑ ब॒दरै॑रधा॒तां दे॒व इन्द्रो॑
वन॑स्पतिः प॒ष्ठवा॑हुङ्गां दे॒वी दे॒वं व॒योध॑सं चतु॑र्नवतिः॥१४॥

स्वा॒द्वीं त्वां वेतु॑ यज॑॥

हरिः ओम्॥

॥इति श्रीकृष्णयजुर्वेदीयतैत्तिरीयब्राह्मणे द्वितीयाष्टके षष्ठः
प्रपाठकः समाप्तः॥

GitHub: <http://stotrasamhita.github.io> | <http://github.com/stotrasamhita>

Credits: <http://stotrasamhita.github.io/about/>